

Vaclavo II (1278–1305) Prahos grašis

Pavadinimas	Vaclavo II (1278–1305) Prahos grašis
Muziejus	Lietuvos dailės muziejus
Fondas	pagrindinis
Tipas	moneta
Sritys	menas
Pirminės apskaitos numeris	LDM ED 86956
Inventorinis numeris	LDM TN 5790
Matmenys	skersmuo – 27,0 mm
Medžiagos	sidabras
Sukūrimo data	1300–1305 m.
Sukūrimo vieta	Kutna Hora, Čekija
Sukūrimo stilius ir periodas	gotika (Europoje)
Gamintojas (-jai)	Kutna Hora kalykla

Ekspionato aprašymas

Čekijos (Bohemijos) Karalystės sidabrinė moneta – Prahos grašis. AVERSAS: centre karūna. Aplinkui, dviem lankais, lotyniška legenda gotišku šriftu. Vidiniame lanke: „VWENCEZLAVS. SECVNDVS“. Išoriniame lanke: „DEI: GRATIA: REX: BOEMIE“. (Vertimas pažodžiui: „Vaclavas II Dievo malone karalius Bohemijos“). REVERSAS: centre Čekijos karalystės (1198–1918) herbo figūra – šėlstantis sidabrinis liūtas dvišaka uodega ir auksine karūna. Aplinkui, vaizdulio pakraščiu, lotyniška legenda gotišku šriftu: „GROSSI: PRAGENSES“. (Vertimas pažodžiui: „Grašis Prahos“). Prahos grašius apie 1300 m. pradėjo kaldinti čekų karalius Vaclavas II Bohemijos istoriniame regione, Kutna Horoje įsteigtoje monetų kalykloje. Jie greitai paplito Centrinės bei Rytų Europos šalyse ir tapo savo rūšies „tarptautiniu pinigų“. XIV a. viduryje šie grašiai įsigalėjo ir LDK. Čia jie kursavo tarp „Lietuviškų ilgujų“ (kapų) ir pirmųjų kaltinių monetų (denarų). Vienas Prahos grašis svėrė apie 3,7 g ir prilygo dešimčiai Vytauto denarų. Vieną lietuvišką kapą pagal perkamąją galią ir svorį sudarė 60 Prahos grašių. Prahos grašiai LDK pinigų apyvartoje išliko iki XV a. pabaigos, kai valdant Aleksandrui Jogailaičiui (1492–1506) Vilniuje buvo atidaryta monetų kalykla.

Aprašė Linas Bubnelis